

LUPTA

le combat

Director : Mihai Korne

Redactor : Antonia Constantinescu

COSTUL ABONAMENTULUI PE UN AN

In franci francezi

FRANTA
EUROPA

FRF 250
FRF 300

In alte valute tariful este majorat
pentru acoperirea cheltuielilor
bancare :
DM 100 - Fr. Elv. 90 - L. St. 35

Cu avionul :

AFRICA
AMERICA DE NORD
ISRAEL
AMERICA DE SUD
ASIA
AUSTRALIA

FRF 350

USA 60 sau echivalent

FRF 400

USA 70 sau echivalent

125, Bureaux de la Colline - 92213 St-Cloud - France

Telephone : (33-1) 46. 02. 05. 40 - Tetex 633520F

Commission Paritaire N° 65481 - C.C.P. : 11 341 71 A Paris

Telefax : (33-1) 46.02.1437

Numărul 189

22 septembrie 1992

Votul la Paris, amănunte în pag. 8

LA 27 SEPTEMBRIE, CANDIDATUL LA DEMOCRAȚIE ESTE POPORUL ROMÂN

"Acum, înainte de alegeri, țara este împărțită în două tabere - cei care vor să mențină comunismul și cei care luptă pentru democrație. Dumneavoastră nu va trebui să îndurați martiriul celor care au luptat în munți, care au stat ani de zile în închisori sau care, în decembrie '89, au stat cu piepturile goale în fața mitralierelor. Dumneavoastră nu vi se cere decât să votați conform conștiinței dumneavoastră, iar 27 septembrie 1992 poate deveni data eradicării comunismului în țara noastră" (Corneliu Coposu)

□□□

"Sperăm ca peste 15 zile, la 27 septembrie, să se termine și pentru România cel de al doilea război mondial, iar poporul român să poată alege, după o jumătate de veac, democrația. (...) Dumneavoastră, clujenii, aveți și o altă rușine care trebuie spălată (se scandează "jos Funar"). Ați înțeles ! Noi nu ne putem câștiga libertatea urându-i pe alții. Orice popor este cu adevărat liber atunci când dorește libertatea tuturor popoarelor." (Nicolae Manolescu)

(Miting la Cluj, 12 septembrie)

"Mulți vor veni și vă vor promite o viață mai bună. Vă vor expune planurile lor de viitor. Dar cine i-a împiedicat, în acești doi ani cât au avut puterea absolută, să facă ceea ce astăzi promit din nou ? și mai ales de ce nu spun cum, cu ce bani, cu ce credite și mai ales ce încredere mai prezintă ei ? întrebați-i ce au făcut din această țară și mai ales cum mai pot face planuri de viitor, atunci când nu au prezentat gestiunea pe care au preluat-o, când doi ani de zile nu au dat socoteală nimănui de bugetul țării ?"

□□□

"Mă vor vota dintre electori cei care au devenit cetățeni, adică cei care întreabă "pe ce te bazezi când promiți?" (Emil Constantinescu, la Galați, în 3 septembrie. Mitingul electoral al Convenției a avut un succes invers proporțional cu notorietatea de "oraș roșu" a portului dunărean - FSN-ul a câștigat aici cu peste 80% la 20 mai '90, iar la alegerile municipale a învins singurul primar PSM - participând la adunare aproape 10.000 de oameni, cum n-a cunoscut niciodată Galațiul, au recunoscut localnicii.)

"Există cel puțin două elemente care-mi dau certitudini în privința alegerilor: maturitatea evidentă a electoratului și progresul la fel de evident al instituțiilor noastre către statul de drept. Însă, în ultimă instanță, corectitudinea alegerilor depinde de civismul fiecăruia"

□□□

"Am spus la Focșani că voi fi președintele celor care m-au ales, dar mai ales al celor care nu m-au ales. La Galați mi s-a cerut să precizez de ce mai mult al celor care nu m-au ales. Pentru că un președinte al reconcilierii naționale trebuie să fie un om de dialog, iar dialogul îl porți mai ales cu cei care nu sînt de aceeași părere." (Emil Constantinescu, 9 septembrie, Studioul electoral)

Campania electorală a Convenției Democratice se încheie pe 23 septembrie, cu un miting la București.

A P E L

Noi, intelectualii acestei țări, sîntem datori să fim acum conștiința activă și explicită a acestui moment de cumpănă.

Triumful sau eșecul democrației precum și respectul necondiționat al legilor depind de măsura implicării fiecăruia din noi în această clipă a istoriei.

Nu avem dreptul la esec. Acum sîntem chemați să alegem nu între ceea ce a fost și ceea ce este, ci între ceea ce n-a încetat să existe și ceea ce putem într-adevăr realiza.

De aceea sprijinim candidatura profesorului Emil Constantinescu la președinția țării, convinși că doar victoria candidatului Convenției Democratice din România reprezintă garanția democratizării reale și a ieșirii din izolarea la care au adus-o falșii emanați ai revoluției din decembrie.

Apelul, publicat în revista "22", din 18-24 septembrie, este semnat de 170 de intelectuali, printre care: Gabriela Adameșteanu, Gabriel Andreescu, Petre Mihai Băcanu, Ana Blandiana, arh. A. Beldiman, Horia Bernea, prof. dr. Călin Beșliu, Ion Caramitru, Mircea Ciobanu, Doina Cornea, dr. Nicolae Constantinescu, Gabriel și Georgeta Dimisianu, Neagu Djuvara, Stere Gulca, D. G. Giurescu, dr. Ion Jovin, Nicolae Manolescu, Sorin Mărculescu, Alexandru Paleologu, Octavian Paler, Șerban Papacostea, prof. dr. Zoe Petre, Andrei Pippidi, Cornelia Pillat, Ștefan Radoff, Banu Răulescu, Victor Rebenciuc, Remus Rusan, George Șerban, conf. dr. Cezar Tabarcea, Stelian Tănase, prof. dr. Emil Tocaci, prof. dr. Eugen Todoran, dr. Sorin Vieru, prof. dr. Al. Zub (Lista rămîne deschisă)

În 29 august, birourile permanente reunite ale Camerei Deputaților și Senatului au organizat întâlnirea celor șase candidați la președinție cu reprezentanții serviciilor publice de Radio și Televiziune. Conform Legii pentru alegerea președintelui (art. 16, al. 2), toți candidații trebuiau să fie prezenți. Ion Iliescu a absentat, ca și când s-ar afla dincolo de orice lege. Emil Constantinescu s-a retras protestând: "Legea trebuie respectată de toată lumea, atît în spiritul, cît și în litera ei. Din punct de vedere politic interpretez absența dlui Iliescu ca pe o încercare de a-și crea un statut special, în comparație cu ceilalți candidați." ■ Corneliu Vadim Tudor a decis să înființeze un nou organism al observatorilor naționali, Liga pentru alegeri non-violente și cinstitute (LANC) care va funcționa sub egida Fundației umaniste "România Mare"! A mai declarat că "Partidul România Mare va obține în alegerile din septembrie un procentaj pe care nici noi nu-l sperăm, pentru că noi nu am mințit nicio dată poporul". ■ Singurul candidat care-l poate concura pe dl. Iliescu în notorietate negativă este Gh. Funar. Este și cel mai impetuos, declarînd: "să punem piept împotriva furtunii pentru a nu pieri"! Și, invocînd spiritele eroilor și voievozilor, e sigur că: "Nu va fi nevoie de al doilea tur, fiindcă voi cîștiga din primul!"

■ Într-un articol din "România liberă", Tia Șerbănescu observa că la Ion Iliescu comunismul e clasic, la Gh. Funar comunismul e coleric. Polemica dintre ei se petrece ca într-o plenară, cînd tînăra generație se descotorosește de activității uzați. ■ Ion Mânzatu, președintele Partidului Republican a trecut de la un naționalism apropiat de PUNR, la un discurs liberal, iar în momentul depunerii candidaturii a avut o declarație anti-prezidențială. ■ Caius Traian Dragomir, candidatul FSN, și-a exprimat clar opțiunea pentru consolidarea relațiilor cu USA și economia capitalistă, Iliescu reprezentînd pentru el un element nociv al trecutului comunist. Cum se explică, însă, că formația pe care o reprezintă n-a reușit să practice acest program doi ani și jumătate? ■ Singurul candidat independent în această competiție, Mircea Druc, vine cu ideea reîntregirii naționale, cu o atitudine net anticomunistă și antisovietică. Emil Constantinescu și Mircea Druc au făcut declarații de susținere reciprocă, dacă unul dintre ei nu ajunge în turul II. ■ În sondajul din "Libertatea" (31 iulie), Iliescu scăzuse de la 30,1% la 22,9% iar Emil Constantinescu era creditat cu 19%. În 26 august un sondaj ISOP aprecia voturile pentru Ion Iliescu la 39%, iar pentru Emil Constantinescu la 29%. Un sondaj IMAS, publicat în "Libertatea" la începutul lui septembrie socotea că în turul II Ion Iliescu ar obține 35,7, iar Emil Constantinescu, 38,6%. ■ În 2 septembrie, orele 19, 20 deputații FSN Ctin Sorescu, Radu Aurica,

Viorel Lisăndroi însoțit de reporterul Nicu Stan, după ce au dus în sediul din str. Varșoviei 4 un număr de 30.000 de exemplare din noua publicație "Acțiunea", consacrată campaniei candidatului Caius Dragomir, s-au dus la Hotelul Floreasca, unde erau cazați o parte din parlamentari. După trei sferturi de oră, gențile diplomatice ale domnilor Ctin Sorescu și Lisăndroi, lăsate în mașină, au dispărut fără urme de forțare a portierelor. În geanta lui C. Sorescu erau documentele firmei care editează "Acțiunea", ștampila societății, materiale pentru numărul doi al revistei, printre care 15 pagini despre poziția dlui Iliescu în legătură cu Canalul Dunăre-București. În geanta dlui Lisăndroi erau 135.000 lei numerar, documente de importanță deosebită asupra evenimentelor din 13-15 iunie 1990. ■ Un fotoreporter de la "Azi", a fost bătut după o altercație minoră cu unul din membrii găzii prezidențiale, în 27 august, în fața ambasadei Moldovei, filmîndu-l pe Adrian Păunescu care-și parcasa automobilul, cu un suav instinct de substituție, în locul mașinii prezidențiale.... ■ În 10 septembrie "Azi" și a doua zi "Evenimentul Zilei" au publicat "scrisoarea deschisă" adresată lui Ion Iliescu, semnată de 178 de

personalități publice și militanți FSN, care l-au votat pe destinatar la 20 mai 1990,

dar care acum îl sfătuiesc să renunțe la un nou mandat, imputîndu-i greșelile sale post-revoluționare. ■ În mai multe sate din Ialomița și Dîmbovița au fost răspîndite manifeste care "dezvăluiau" intenția Convenției Democratice de a readuce moșierii, care vor repune botniță țăranilor!... ■ Convenția Democratică din România a contestat candidatura lui Ion Iliescu ca independent, pentru senatat, pe listele FDSN. Legea electorală stipulează că independenții nu pot fi cuprinși în listele partidelor. Cînd Parlamentul a votat acest articol s-a gîndit doar că va obstrucționa opoziția, pe listele căreia s-ar fi putut afla multe personalități independente, iar Ion Iliescu nu prevedea, atunci, că va fi nevoit să-și garanteze un post în Parlament... Tribunalul Municipiului București a acceptat contestația, dar Curtea Superioară de Justiție a respins-o în 8 septembrie. Dl. Iliescu putea candida ca independent cu titlu individual, dar a preferat să încalce legea. ■ Mișcarea Pentru România și-a început campania la Constanța. Marian Munteanu candidează pentru Camera Deputaților și Nicolae Dide, pentru Senat. ■ PSM e îngrijorat de "ofensiva iredentistă maghiară", așa că pe listele sale s-au grupat Raol Șorban, Adrian Păunescu, Paul Anghel și Nicolae Vilcu. Pe listele FDSN îi găsim pe Ion Iliescu, Simeon Tatu (în sutană), Romulus Vulpescu pentru Senat și Adrian Năstase, Petre Sălcudeanu și Ștefan Cazimir (dat afară de la Liber Schimbiști) pentru Camera Deputaților. Pe listele PUNR-ului la București

o găsim pe Mitzura Arghezi. ■ Revista "Cuvîntul" constata niște uimitoare coincidențe de formulare între programul economic al Convenției Democratice și cel FSN-ului. Militanții lui Petre Roman au lăsat să se înțeleagă cu modestie că au fost plagiati. La conferința de presă din 7 septembrie, Ulm Spineanu, coautor al programului CD, a spus că acesta din urmă propune un alt concept de privatizare care nu are nici o asemănare cu privatizarea indirectă și superficială a programului fesenist. De altfel s-a vehiculat ipoteza că formația trandafirului ar fi dorit să sublinieze asemănările pentru a prepara o eventuale coaliție guvernamentală și o coabitare parlamentară. ■ Se poartă daniile. Lucian Cornescu (Partidului Social-Democrat Tradițional) a făcut o donație de 200.000 de lei Mitropolitului Daniel, Gh. Funar a donat 100.000 de lei Bisericii Bogdan Vodă și 1000 de cărți Bibliotecii comunale din Ruscova (jud. Maramureș), iar Ion Mînzatu a dat 200.000 de lei pentru Biserica martirilor din Timișoara. ■ În 15 septembrie, Gh. Funar, a cărui deviză electorală începe cu "muncă" și se încheie cu "credînță în Dumnezeu", a țîn să depună o coroană de flori la troița martirilor revoluției din Timișoara, dar cca

pag. 4

ELECTORALE

LOCURILE ELIGIBILE PE LISTELE CDR, ÎN PROCENTE:

PNȚcd - 45,7%; PAC - 18,5%; Alianța Liberală (PNLCD și PNL-AT) - 17,2%; PSDR - 9,2%; PER - 5,3%; AFDP - 4% ("Dreptatea", 27 august)

PERSONALITĂȚI, PE LISTELE CDR:

Corneliu Coposu, (PNȚcd) pentru Senat, la București,
Sergiu Cunesco, (PSDR) pentru Cameră la București,
Mircea Ciobanu, pentru Senat la Tîrgoviște.
Ștefan Augustin-Doinaș (PNȚcd) pentru Senat la București
Ticu Constantin Dumitrescu (AFDP) pentru Senat la București
Valentin Gabrielescu (PNȚcd) pentru senat la Brașov
Leonida Lari (PNȚcd) pentru Camera Deputaților, la Galați
Nicolae Manolescu. (PAC) pentru Senat la Sibiu,
Alexandru Paleologu (PAC) pentru Senat la Pitești
Rene Radu Policrat (Alianța liberală) pentru Senat la București,
Al. Popovici (PAC) pentru Senat la Ploiești
Ion Rațiu, pentru Cameră la Cluj
Horia Rusu, (Alianța Liberală) pentru Cameră la Timișoara
Stelian Tănase (PAC) pentru Camera la București
Emil Tocaci (PAC) pentru senat la București
Otto Weber (PER) pentru Cameră la București.

SPECTRUL POLITIC DIN ROMÂNIA ÎN PERSPECTIVA ALEGERILOR

Alegătorul din România este obligat la o clarificare a spectrului politic, în perspectiva alegerilor, de n-ar fi decît pentru a reduce cele cca 200 de partide, care pretind puterea, la cele 7-8 care au şansa să atingă baremul de 3% pretins de legea electorală unui partid pentru a fi reprezentat în Parlament. Criteriile pe care le avansăm - conştiinţi de relativitatea lor - au ca scop, înainte de toate, stabilirea precisă a identităţii politice. Pentru că nu sunt puţini cei care, la adăpostul unui profil voit imprecis, ar dori să culeagă voturi dezorientate din mai toate părţile.

Începem cu Convenţia Democratică căreia adversarii ar trebui să-i recunoască cel puţin două trăsături: consecvenţa şi claritatea. Ea include toate curentele majore dintr-o societate modernă şi are, totodată, un profil precis. În cazul că ar veni "la putere", ea ar desăvîrşi acele idealuri ale revoluţiei din decembrie - pe care FSN-ul le-a făcut uitate - în cadrul unui dialog, întemeiat pe sinceritate, cu societatea civilă. Se mai poate anticipa că ea va accelera, cu ajutorul financiar al unui Occident încrezător în democraţia românească, ritmul reformelor cu protecţia socială sporită îngăduită de credite externe.

În al treilea rînd, ea va reduce puterile preşedintelui ţării, puteri de care, dl. Iliescu a dovedit-o cu prisosinţă, se poate abuză....

În fine, venită la putere, Convenţia Democrată va orienta politica noastră externă către Occident. România de astăzi are o prea mare deschidere către o Iugoslavie rămasă de oprobiul lumii, manifestînd pentru o Rusie (unde democraţia încă nu s-a consolidat) şi Republica Populară Chineza - cu care căpeteniile politice şi militare româneşti se află într-un neclar tandem de vizite şi contravizite - simpatii singulare. Actualul joc, cu evidenta binecuvîntare a preşedintelui Iliescu, este de natură să aducă mari prejudicii ţării. Politica, în care FDSN-ul merge mină-n mină cu PUNR şi PRM, a durat deja prea mult, contribuind în mare măsură la scăderea catastrofală a nivelului de trai şi a puterii de cumpărare a leului.

Convenţia Democratică este de părere ca orice ameliorare a situaţiei economice trebuie să înceapă cu democratizarea politicii interne - economia fiind la noi o derivată a politicii, aşa cum însăşi politica externă e derivată nemijlocit din cea internă. Nu putem rezolva probleme conjuncturale, nici detalii, fără a rezolva, în prealabil, pe cele fundamentale, aşa cum ar putea fi rezumat un alt mesaj al Convenţiei.

Garanţia că aceste promisiuni vor fi realizate, depinde de masivitatea votului pentru ea. După cum rezidă şi în tradiţia democratică a unor partide demonizate de comunişti şi - după decembrie '89 - de neocomunişti.

FSN-Roman. De numărul de voturi obţinute de Convenţia Democratică va depinde, probabil, în mare măsură, viitorul

profil politic al FSN-ului, în prezent încă labil. Un vot masiv pentru Convenţia Democratică va apropia pe P. Roman şi amicii săi - din care nu puţini sunt oameni capabili - de idealurile democratice, după cum şi invers, un insucces electoral al Convenţiei riscă să arunce partizanii, deseori ezitanţi ai dlui Roman, de partea FDSN-ului. Pe lângă declaraţiile referitoare la accelerarea reformelor şi privatizării, FSN-Roman s-a dezis de naţionalişti neo-comunişti (PUNR şi România Mare) pe care i-a încurajat pîna cu un an în urmă....

De asemenea, Petre Roman a anunţat că, la al doilea tur de scrutin prezidenţial, partidul său va acorda preferinţă candidatului Convenţiei Democratice, dacă acesta va rămîne, aşa cum e probabil, în cursa finală cu d. Iliescu. Dimpotrivă, Radu Câmpeanu sublinia, la o recentă conferinţă de presă, ca principalii candidaţi la preşedinţie - dnii Constantinescu şi Iliescu - îl nemulţumesc în aceeaşi măsură....

Cît priveşte FDSN-ul, trebuie spus că, în mod paradoxal, ceea ce îi conferă un profil e personajul politic care, oficial, nici nu face parte din această formaţie, preşedintele Iliescu. Nu sunt puţini cei care consideră că, în lipsa lui Ion Iliescu, FDSN-ul s-ar dispersa între formaţiile care sunt aliatele sale, toate, fără excepţie, cu profilul de stînga şi extremă stînga naţionalistă.

În politica externă - pe cît împrejurările o permit, fiindcă bate un vînt nefavorabil - FDSN-ul este pentru stringerea legăturilor cu ce a mai rămas din lagărul comunist. China asigură un rol important în calculele de politică externă şi poate şi internă a preşedintelui şi consilierilor săi. Într-o Rusie, unde forţele restaurative neocomuniste sunt încă puternice şi au un iz naţionalist, FDSN şi aliaţii săi - România Mare, PUNR şi PSM - uniţi în acelaşi spirit antioccidental (el transpare uneori şi din declaraţiile dlui Năstase, de altfel candidat parlamentar al FDSN-ului) văd un punct de sprijin....

O ultimă întrebare priveşte toate partidele care participă la guvernarea actuală - FDSN, FSN, PNL, PDAR. Vor putea realiza ele în viitor mai mult decît pîna acum? În mod normal ar fi imposibil ca forţele politice, care s-au identificat pîna acum cu declinul, să convingă un electorat avizat ca ele vor face în viitorii ani ceea ce n-au reuşit în aproape trei ani.

(după ŞERBAN ORESCU
Radio Europa Liberă)

DIN GÎNDIREA ...

Săptămînalul francez "L'Evenement du Jeudi", din 10-16 septembrie, publică un scurt interviu cu Ion Iliescu, consemnat de Laure Hinckel, pe care-l traducem integral.

L'EDJ - De ce i-ați felicitat pe minerii care i-au bătut pe studenți?

Ion Iliescu - Regret unele gesturi. Dar, în acel 13 iunie, era o asemenea revărsare de violență provocată de adversarii alegerilor.

■ - Dar studenții erau pașnici!

□ - Nu erau studenți. Uitați-vă, Marian Munteanu, pe atunci președinte al Ligii studenților, a creat după aceea, un partid de tip fascist. Eu m-am pronunțat împotriva violenței.

■ - Sinteți bănuț de indulgență față de partidele ultranaționaliste, ca PUNR sau România Mare.

□ - Există extremiști și forțe constructive în toate partidele. Dumneavoastră nu menționați niciodată forțele de extremă dreaptă ca Partidul Național Țărănesc sau Asociația Foștilor Deținuți Politici, în care există germeni de violență mai răi decît la Le Pen. (s.n.)

■ - Dar PUNR și România Mare sînt partide rasiste, chiar dacă se vor de stînga.

□ - Lucrurile nu sînt atît de simple. Chiar și în aceste partide există elemente mai moderate.

*

"A nu se prezenta la vot, a avea un număr mare de absenți, pentru că și unii și alții ne spun numai vorbe înseamnă a netezi drumul acestora care s-au pregătit în timpul alegerilor locale. Domnul Coposu a arătat calități de activist politic cum n-are nici FSN-ul, nici FDSN-ul: structuri în teritoriu, agitatori politici, a organizat Prodemia și LADO, care a intrat chiar peste secțiile de votare, peste comisii în timpul numărării voturilor, încălcînd prevederile legii."

"Am creat un guvern, imediat după alegeri, constituit din oameni tineri, fără experiență. Credeam în capacitatea lor intelectuală, vigoarea tinerească și decența necesară într-o perioadă grea; M-am înșelat, au început să devină vedete naționale, lideri naționali, am acordat credit unor oameni care nu-l meritau, cu caractere regretabile. Ați văzut la ce se dedau de un an de zile, ei, cei pe care i-am susținut poate nemeritat uneori." Se dedau la dl. Iliescu....

La un miting organizat la Reșița, Ion Iliescu a comunicat participanților că, dacă va fi aleasă Convenția Democratică, sute de persoane vor fi persecutate și închise, în țara revenind moșierii și patronii ca Malaxa și Auchnit.

În emisiunea electorală din 9 septembrie, Emil Constantinescu l-a îndemnat la calm, rugîndu-l să "nu transforme campania electorală într-o luptă disperată pentru putere".

2000 de manifestații i-au strigat că este "fascist" și "comunist". A încercat să se salveze intrând în Catedrală, dar n-a mai putut ieși de acolo decât în duba poliției. ■ Dl. Funar are probleme și cu presa: a dat în judecată revista "Tribuna Ardealului" din Cluj, urmează "România liberă". ■ Dar impetuosul de la PUNR are dificultăți chiar cu propriul partid. Filiala PUNR Brașov i-a reproșat lui Gh. Funar că au apărut pe listele de candidaturi pentru parlament foști activiști și securiști. Convulsiile acestei formații sînt însă mai profunde, opunându-i pe cei care nu vor colaborarea cu Partidul România Mare (aripa Ciontea) celor care propovăduiesc "partida națională", în care ar intra PDAR, PRM și chiar PNL, din partea acestuia din urmă, a declarat Gh. Funar, primindu-se semne favorabile (!) ■ Oricum, primarul Clujului este, în ce privește SRI-ul, pentru "creșterea de trei ori a numărului personalului, astfel încît să se ajungă din punct de vedere al numărului și al dotărilor la nivelul serviciilor similare din Franța,

ELECTORALE

Germania, Israel etc", a declarat într-un interviu publicat de revista "22" (18-24 septembrie). ■ Nemulțumiri, reclamații, plîngerii în legătură cu alcătuirea listelor au traversat toate formațiile, inclusiv Convenția Democratică. ■ Nu doar cădelnițele, clopotele, parastasele și icoanele populează, în ultima vreme, viața politică românească ci și toate simbolurile rurale, mai ales în clipurile FDSN-ului, formație care știe că singura sa șansă electorală a rămas țărănimea. De unde o aglomerare de tulnice și peisaje mioritice încît te aștepți să apară și dl. Iliescu în travesti, conducîndu-și turma cu fluierul. ■

Și totuși, Preasfințitul, acad. dr. Nestor Vorniceanu, Mitropolitul Olteniei, a renunțat să mai candideze pe lista FDSN-Dolj pentru Senat. ■ Alții au migrat: Toma George Maiorescu, fost președinte de onoare al Mișcării Ecologice din România, dezavuat de formația bradului din pricina invaziei de deșeuri, a trecut netulburat la Partidul Democrat Agrar din România, care adună nomenclatura satelor. ■ Guvernul, factorii de răspundere implicați în organizarea campaniei, membri Biroului Electoral Central au primit vizitele Grupului juridic pentru Drepturile Internaționale ale Omului, delegației Institutului Democrat Național pentru Probleme Internaționale (SUA), în care s-a aflat și Richard Hurtle, reprezentant al Consiliului European, Fundației Internaționale pentru Sisteme Electorale. Președintele BEC, dl. Paul Florea, s-a întîlnit, de asemenea, cu reprezentanții ambasadei SUA și alți diplomați acreditați la București. Interlocutorii străini au sugerat anumite

moduri concrete de organizare a alegerilor. De altfel, Ambasada SUA a informat ca

acordă asistență tehnică pentru alegerile din România, la solicitările guvernului român. BEC a comunicat că 10 organizații neguvernamentale vor propune liste de observatori naționali. ■ În vederea asigurării ordinii și liniștii publice, Ministerul de Interne a luat măsuri ca responsabilii secțiilor de poliție să cunoască în detaliu prevederile Legii electorale. Ministerul de Interne are un birou de presă deschis ziaristilor și publicului, a asigurat paza persoanelor implicate în campanie și liniștea întrunirilor electorale, a comunicat ministrul Victor Babiuc. ■ Într-un text dat publicității în 2 septembrie,

Patriarhul Teoctist recomandă preoților și credincioșilor să promoveze următoarele principii în alegerile pe care le vor face la 27 septembrie: afirmarea credinței, hotărîrea fermă de a se rupe definitiv de structurile, ideologia și mentalitățile regimului comunist ateu, apărarea și afirmarea libertății, conviețuirea și armonia, promovarea adevărului și dreptății. Este pentru prima oară cînd înalta ierarhie ortodoxă își asumă cu limpezime implicarea în susținerea forțelor democratice. ■ În 10 septembrie, Emil Constantinescu a avut o întrevedere de două ore cu Patriarhul Teoctist, iar la Cluj reprezentanții CD au adunat la o discuție pe toți reprezentanții cultelor din localitate, constatîndu-se și cu acest prilej că atmosfera de dezbinare este calculat și artificial instalată. ■ Din 14.662 secții de votare, 13.600 au fost deja dotate cu telexuri, faxuri și telefoane cu linii de transmisie a datelor pentru calculator, s-a spus într-o ședință a guvernului, precizîndu-se că prefectii sînt cei care răspund de imprimarea buletinelor de vot cu cel puțin 10 zile înainte de alegeri, în deplină corectitudine. ■ Federația Sindicală Minieră, rezervorul surprizelor și manevrelor oculte ale unei puteri care simte că pierde teren, lansează amenințări. Minerii ar fi votat în proporție de 90% o grevă generală, a cărei dată planează ca o insidioasă amenințare a campaniei electorale. ■ Un singur personaj politic nu mai are emoții, fiindcă a fost deja ales: Ioan Cioabă a fost încoronat rege pe trei continente "Europa, America de nord și de sud", în județul Vâlcea, la Costești-Bistrița, cu prilejul festivalului anual al țiganilor. Încoronatul s-a numit "rege internațional al romilor și reprezentant ONU", iar sub coroana de cca 2 kg aur de 18 carate, confecționată în Italia, a scandat solemn "Îmi iau angajamentul să respect Constituția republicană a României"

BILIARD POLITIC

În 2 septembrie a avut loc conferința lunară de presă a Parohiei Reformate, care s-a ținut în mod excepțional la Timișoara. La încheierea ei, Episcopul de Oradea, Lazslo Tökes, a declarat greva foamei pe durată nederminată, cerînd să se facă dreptate victimelor Revoluției, să fie trași la răspundere făptuitorii genocidului din decembrie 89, sa fie elucidate faptele violente de la Tg. Mureș și București. A doua zi, Ion Iliescu, pentru prima oară în aproape trei ani, s-a pus să corespundeze cu un contestatar, arătîndu-se îngrijorat, dar, înainte de a-i propune să dialogheze, îi respinge toate argumentele și mai ales cele referitoare la "complicitatea puterii". În 4 septembrie, socotind ca dreptatea nu se negociază, L. Tokes refuza propunerea de dialog, dar o acceptă în 6 septembrie, pentru a o refuza din nou în 7 septembrie: Ion Iliescu, într-un interviu la BBC, calificase acțiunea sa drept o diversiune

politică. În aceeași zi, luni, 7 septembrie, a avut loc o slujbă ecumenică la Biserica Reformată cu participarea I.P.S. dr. N. Corneanu, Mitropolitul Banatului, Mgr. Sebastian Kroitzer, Episcopul Bisericii Catolice, Părintele Vicar greco-catolic Nicolae Teodorescu, Prim Rabinul Ernest Neumann al Timișoarei, pastorul baptist Petre Duculescu și Vicarul Bisericii Ortodoxe Sîrbe, în prezența a numeroși credincioși ai diferitelor culte din Timișoara. N. Comeanu a declarat: "Avem în vedere aspectul moral al problemelor care sînt ale noastre, ale tuturor. Am venit să ne exprimăm identitatea cu L.T." Prim Rabinul: în calitate sa de decan de vîrstă l-a rugat să înceteze greva "Nu de martiriu este nevoie acum, ci de rugăciune, credință și pedepsirea vinovaților".

Mai multe organizații politice și civice, reprezentanții confesiunii creștine maghiare l-au sfătuit să înceteze greva. Convenția Democrată i-a cerut să renunțe la greva foamei pentru că revendicările sale coincid cu cele ale tuturor forțelor democratice, dar

restabilirea adevărului nu se poate realiza decât după crearea condițiilor pentru separarea puterilor în stat. "Numai instaurarea democrației - ca rezultat al alegerilor din 27 septembrie - va putea conduce la descoperirea adevărului tănuit de la Revoluție pînă acum. Iar pentru aceasta e nevoie de asigurarea unui climat prielnic desfășurării corecte a campaniei electorale prcum și de prevenirea oricărui pretexte ce ar putea fi folosite de dușmanii democrației, pentru crearea unor diversiuni."

Pastorul a acceptat să renunțe la greva foamei pentru că, vizibil, actul său nu numai că nu avea efectele vizate, dar provoca, dimpotrivă, creșterea capitalului electoral al lui Gh. Funar sau Ion Iliescu. Să ne amintim că o frază nesăbuită, pronunțată la Budapesta, a dus la alegerea lui Gh. Funar ca primar al Clujului, în februarie 1992, cînd favoritul turului II era candidatul Convenției...

LUCIAN PINTILIE : "LE CHÊNE"

– traducerea interviului din "Télérama", nr. 2227 –

Telerama – De ce plasați acțiunea filmului în 1988: atmosfera de catastrofă pe care o descrie nu este, vai, actuală?

Lucian Pintilie - Adevărul e că îl situez cu însumi din ce în ce mai puțin în 1988. Când actualul președinte ordonă minerilor, în iunie '90, să curețe brutal Piața Universității de contestatari, în ce este gestul său diferit de masacrul, întâmplat în realitate, al copiilor cu care se încheie filmul ? În 1985, Ceaușescu l-a comandat pentru că niște nevinovați fuseseră luați ostateci de teroriști... Aceeași violență domnește și astăzi la noi. Mentalitățile nu s-au schimbat.

T. - Atunci de ce n-ați vorbit direct de România de astăzi? De teama autorităților ?
L.P. - Nici pomeneală! Am fost prezent la evenimentele din Piața Universității, le-am filmat și lungul metraj a avut un succes nebun la București. Iliescu m-a amenințat cu un proces. I-am declarat că sînt gata să intru la pușcărie dacă îmi acordă, cum a făcut-o cîndva guvernul turc cu Yilmaz Güney, autorizația de a ieși simbăta și duminica. A lăsat-o baltă...

Nimic, de fapt, nu e simplu. Cînd am terminat filmul în '90, credeam cu adevărat că un anume trecut fusese îngropat. Realizez acum că de fapt ne aflăm în continuare în acest trecut.

T. - Schimbă asta percepția pe care o aveți acum despre film ?

L.P. - Dimpotrivă. Găsesc că lanțul de

"REFUZ SĂ FIU CONSIDERAT O VICTIMĂ"

În Franța, Lucian Pintilie a cunoscut succesul ca regizor de teatru: Cehov, Ibsen, Pirandello, Strindberg, după ce, în 1972 spectacolul cu "Revizorul" fusese interzis la București. Autoritățile comuniste i-au dat un pașaport pentru a se debarasa de un incomod celebru, în schimbul tăcerii ?

"N-am încetat să revin în România în acești 18 ani de exil. Dar am tăcut: încheiasem un pact diabolic cu ei. În 1980 unii, care se fredeau mai isteți ca mine mi-au propus să fac un film, Scene de Carnaval (*). El n-a apărut pe ecrane decît după revoluție," îi citează spusele Caroline Jurgenson în cronica sa din "Le Figaro" (16/IX)

Scenariul filmului Stejarul este făcut după romanul Balanța (titlul cu care va rula pe ecranele românești) al scriitorului Ion Băieșu. Încă din 1985, cînd a fost publicat, Lucian Pintilie știa că, într-o zi, îl va transforma în suportul narativ al unui film, mărturisește el într-un interviu din "L'Evenement du Jeudi". În versiunea lungă, care nu va rula decît în România, Lucian Pintilie a introdus niște secvențe despre mecanismul securității "care nu s-a schimbat nici astăzi (...). S-au reciclat: o parte a

catastrofe pe care le traversează cei doi eroi sînt bizar de premonitorii. Mai mult, filmul Stejarul nu ține de realism! Ca în toate cele patru filme pe care le-am făcut - Duminică la ora 6, Reconstituirea, Pavilionul 6 și De ce trag clopoțele Mitică ? - am încercat să mă înscriu mai degrabă într-un "grotesc purificator". Îmi trec personajele prin toate cercurile infernului, prin experiențele cele mai tragice, mai isterice, mai baroce, pînă cînd se mîntuie.

T. - Ați dat scenariului un suflu grotesc...

L.P. - Cum vă închipuiți că am putut noi supraviețui fără rîs ? Umorul a fost totdeauna în România coloana noastră vertebrală : prin el relativizezi, depolitizezi, anulezi dimensiunea morală a celor mai grave acte și pînă la urmă accepți tot. Gurile rele spun chiar că "a fi român" a devenit o profesie : arta de a te descurca, de a te acomoda cu ironie la tot, fără scrupule ...

Eu spun "atenție". Rîsul trebuie să înceteze, cînd e vorba de adevărate principii. Dacă nu, intrăm în cinism. Nela și Mitică, eroii Stejarului, nu glumesc cu adevăratele valori ale prieteniei: traversează țara întreaga pentru a-l îngropa pe prietenul lor, Titi. Ei ne strigă la sfîrșitul filmului : "Treziți-vă! Nu mai acceptați asemenea suferințe, altfel veți fi invadați de barbarie!"

T. - Ei par a rămîne neatînși ?

L.P. - Pentru că ei disprețuiesc războiul continuu la care-i supune puterea politică.

intrat, imediat, în afaceri unii continuă să facă aceeași meserie, alții au fost dați afară, dar sînt în posesia celor mai substanțiale dosare și folosesc șantajul pentru a recuceri puterea. Rivalitățile diferitelor ramuri ale securității au o dimensiune grotescă. În Franța, publicul se va mira de amestecul de umor și melodramă din film, pe care-l va socoti, poate, neverosimil. Eu însă vă spun că filmul nu e decît o palidă imagine a grotescului românesc. La noi existența în sine este atînsă de grotesc. O jumătate de secol s-a trăit în complicitate cu dictatura - pe de-o parte puterea lua forme liberale ca să seducă Occidentul, pe de altă parte, în interior, folosea un despotism medieval. O asemenea complicitate naște monștrii."

Întrebat dacă îi reproșează Occidentului de a-l fi cultivat pe Ceaușescu, L. Pintilie consideră, în același interviu, că acest reproș nu trebuie, în nici un caz, să-i dezvinovățească pe români.

Exilul ? "N-aveam decît obsesia să mă întorc în țară, dar, în același timp, lucram în străinătate în cele mai bune condiții. (...) Refuz, deci, să fiu considerat o victimă. Iar ce simțeam pe plan personal, nu mă privește decît pe mine".

(*) În românește Pentru cine bat clopoțele, Mitică? rulează actualmente la Paris, la cinematograful Latina

Medic internist, Mitică știe în ce măsură activiștilor - mai toți incuți și grosolani - le este o frică superstițioasă de doctori. Cît despre Nela, fiica ex-colonelului de securitate căzut în dizgrație, a avut vreme să înțeleagă în ce măsură mecanismul de funcționare al poliției noastre secrete era făcut din frică, meschinărie și obsesia de a păstra puterea cu orice preț. În ultimul plan al filmului ea este cea care țintește provocator camera cu un revolver, ca și cînd ne-ar incita la vigilență pentru a nu ne lăsa mereu recuperați de Securitate, cum e din nou cazul. N-am încetat, de fapt, să fim manipulați de o poliție secretă, maestră în arta reciclării.

T. - Ce fel de reciclare ?

L.P. - Dar toată lumea știe că dictatura, ca să dureze, are nevoie să-și înnoiască continuu cadrele, ca să nu capete unii prea multă influență personală și ca să dea iluzia schimbărilor, a fețelor noi... Regimul țarist a fost unul din primele modele de organizare perfectă a poliției secrete. Tiranii comuniști au continuat-o de la Stalin la Ceaușescu. La noi Securitatea a fost chiar atît de eficientă că a manevrat revoluția din decembrie '89.

T. - Vorbiți totuși de revoluție ?

L.P. - Cum să nu folosești acest termen cînd 1000 de opozanți ai regimului și-au sacrificat viața! Dar nu știm nici pînă astăzi cine i-a omorît : nimeni n-a fost oficial inculpat pentru acest masacru... Personal, cred că Securitatea s-a servit cu viclenie și rapiditate de acești eroi ca să-și dea o imagine revoluționară și să repună mîna pe situație. Și ea funcționează în continuare ...

T. - Un complot diabolic ?

L.P. - Nici măcar ! Securitatea a făcut greșeli enorme! Cînd a simțit, de pildă, ca cel mai bun mijloc de a-și păstra puterea era să-l lichideze pe Ceaușescu, ar fi fost mai bine să se lanseze într-o crimă politică, decît să înceneze acea rușinoasă caricatură de proces, care i-a sanctificat aproape pe cei doi criminali și a ridicat opinia occidentală contra noastră.

T. - A fost momentul pe care l-ați ales ca să vă întoarceți în România ?

L.P. Da. Mă apucase o irezistibilă compasiune pentru poporul meu, căruia i se denatura încă odată o încercare de supraviețuire. Am simțit obligația morală să devin eu însumi martor.

T. - După ani de exil, cum ați regăsit România ?

L.P. - Am găsit o populație dezinformată, manipulată de televiziunea română și tot în mîinile Securității... Bineînțeles, presa este liberă dar e citită doar de 10% din români! Ce să te mai miri că poporul l-a ales președinte pe Ion Iliescu cu 86% de voturi ? Cu acest moștenitor al unei solide tradiții comuniste, știau măcar la ce să se aștepte...

Se uită prea des că, în vremea faimoasei revoluții din '89, 95% dintre români stăteau închiși în casă și le interziceau tinerilor să

LUCIAN PINTILIE : "LE CHÈNE"

– traducerea interviului din "Télérama", nr. 2227 –

încearca o explicație în Cahiers du cinéma (nr. 457)

"Ignorarea conștiințioasă a acestui film românesc la Cannes dă o idee despre ravagiile provocate de toate imaginile falsificate ale căderii regimului Ceaușescu, făcute să ne tragă pe sfoară și care împiedică alte imagini să mai circule. Ca și cum rușinea și ciuda de a nu fi "văzut" macabra înscenare de la Timișoara, pusă la cale de maestrul mai iscusit în mistificările realului decât noi, ar fi decretat toate celelalte imagini din România "imagini sinistrate". Televiziunea a devenit atât de suspicioasă încât "a uitat", pur și simplu, sa filmeze rituala suire pe podium, la Cannes, a echipei "Stejarului". Or, filmul lui Lucian Pintilie reprezintă prima veritabila mărturie cinematografică venită din România".

Enormul succes parizian, din aceasta toamnă, al filmului lui Lucian Pintilie, are, iată, efecte paradoxale. Tăcerea instalată în jurul României de efectele minciunii întemeietoare a puterii actuale din țară, tăcere care n-a putut fi suprimată, de aproape trei ani, de nici un discurs politic, de nici o demonstrație rațională, este, brusc, suprimată. Realitatea românească a invadat, literalmente, presa franceză, probă - dacă mai era nevoie și, din păcate, este nevoie - a miracolului pe care-l poate opera discursul artistic. Alt paradox, Lucian Pintilie, acuzat el însuși, ațta vreme, de tăcere, de neangajare politică, de ignorare a exilului militant, este cel care a rupt tăcerea, a lui și, printr-un fel de contaminare a exasperării a gravității mesajului, și pe cea a opiniei publice franceze.

A.C.

"ALO, ALO, TOVARAȘI, AȘTEPTAȚI LINIȘTIȚI"

Emisiunea "La 25-ème heure", pe canalul de televiziune France 2, a debutat cu un documentar intitulat "Viața foarte privată a Ceaușeștilor", realizat de A. Novamsky, din cele 200 de bobine de film inedite ale operatorilor securității, prezenți la toate sărbătorile, vinătorile, festinurile familiei.

"Alo, alo, tovarăși, așteptați liniștiți", sună ultimele cuvinte ale lui Ceaușescu, pe ecranul negru, după ce imaginea încremenise pe chipul său boțit și derutat, la tribună, în dimineața de 21 decembrie 1989. Este preambulul documentarului, după care aceasta coboară brusc în timp, în anii 65-89.

Stilul cineaștilor securiști este clișeul care, stilizat, a dat fie pînzele lui Sabin Bălașa, fie fotografiile retușate de tipul logodnicilor tîmplă-n tîmplă din vitrinele fotografiilor de cartier. Între cuplul prin livezi înflorite, în sîni cu zurgălăi pe drumuri feerice de iarnă, sau în iacht pe lacul Snagov, proprietate personală

pag. 7

aruncat comunismul.

T. – Cu acest copac regal, sugerați revenirea regelui Mihai ?

L.P. – Știu prea bine că această idee pare unui spirit francez, pentru care ideea însăși de libertate rămîne legată de moartea lui Ludovic al XIV-lea, culmea ridicolului și a reacționarismului! Și totuși, monarhiile constituționale din Spania, Anglia, Scandinavia nu funcționează astăzi de minune? De fapt, cred că regele ar compensa, măcar la nivel simbolic, imaginea tatălui tutelar, omnipotent, rol pe care și l-a arogat mereu partidul comunist. Și apoi, l-am întilnit personal pe regele Mihai : am fost, recunosc, tulburat de obiectivitatea, de grija lui de a fi în afara partidelor, de a se preocupa numai de viitorul României. La urma urmei, important nu e dacă un rege este sau nu inteligent, ci dacă are simț moral. Or, de asta ducem o dramatică lipsă : nu mai avem nici un reper.

T. – Nu-i totuși paradoxal de a spera eliberarea României prin reîntoarcerea unui rege carismatic de 72 de ani ?

L.P. – Totul este paradoxal și totul supraviețuiește prin paradox. Luați personajele Stejarului. Găsiți normala pasiunea Nelu, mai degrabă o contestată, pentru acest tată care întrupează toate nemerniciile Securității ? Și de ce acest tată o preferă pe Nela, care nu-i prea seamănă, cînd cealaltă fiică îi calcă orbește și pasionat pe urme? Destinul unui popor este aidoma imaginii indivizilor care-l compun.

T. – Nu sînteți cunoscut în Franța decât ca regizor de teatru; n-ați încercat niciodată să faceți un film aici?

L.P. – Nu! Am impresia că nu mă pot exprima cu adevărat decât prin film, și aș fi avut impresia unei adevărate trădări să fac un lung metraj în altă parte decât în aceste peisaje chinuite care-mi nutresc imaginația ...

Pentru mine nu contează decât probele obiective pe care le-aș putea da lui Dumnezeu, în ziua judecării de apoi. Or, în teatru, nu fixezi nimic: într-o zi reprezentația ține de miracol, a doua zi e proastă. Eu sînt nerăbdător, exigent, vanitos și însetat de absolut. Am nevoie de absolut imediat, dacă nu, intru în panica...

T. – Găsiți absolutul în cinema ?

L.P. – Măcar, dacă actorii sînt buni, îi închizi în obiectiv. Îți aparțin. Te ascultă.

"TOTUL ESTE PARADOXAL"

Filmul realizat de Lucian Pintilie a făcut parte din selecția oficială în afară de concurs, la Festivalul de la Cannes. Istoria prezentării sale, din 14 mai '92, - proiecție netrecută în program, anularea conferinței de presă, și, în ciuda ovațiilor spectatorilor, ignorarea "Stejarului" din relațiile de presă - este reconstituită de Camilles Nevers, care

pag. 5

iasă pe străzi. La fel, contestatarii, intelectualii din Piața Universității, nu erau, înainte de a fi alungați de mineri, prea apreciați de marea masă a populației...

T. – Vreți să spuneți că majoritatea țării rămăsese fidelă comunismului ?

L.P. – Vreau să spun că țara e dezorientată. Timp de 45 de ani, comuniștii au obișnuit-o sa nu miște, să nu participe, să fie asistată; 45 de ani, singurul mijloc de supraviețuire era consimțămîntul. Au rămas, inevitabil, sechele...

Dar, la urma urmei, în 1947 a fost suficienți 1000 de comuniști - nici unul în plus - ca să antreneze o țară regalistă în oroarea stalinistă; de ce exemplul celor 1000 de victime revoluționare din decembrie '89 - mereu această cifră simbolică de 1000 - n-ar reuși, post mortem, să ne redea libertatea ?

T. – Nu e straniu că acest regat, atît de puțin făcut pentru comunism, a rămas singura țară unde partidul comunist e încă în viață ?

L.P. – Poate că nu sînteți străini de asta!

T. – Cum adică?

L.P. – Fără să veau să dau cu bită-n baltă prea tare, pentru că n-aș fi putut niciodată să fac filmul fără subvenția de la Ministerul francez al Culturii, trebuie să vă mărturisesc totuși ca susținerea de care s-au bucurat din partea Franței succesorii lui Ceaușescu a fost prea rapidă, prea naivă. Ar fi fost preferabil să controleze cu cine au de-a face. Acest ajutor fără discernămînt a dat o cauțiune nefericita activiștilor agațați de putere. Și ei au rămas la putere...

În fine, acum, mingea se află totuși în terenul nostru : poporul poate, dacă vrea, să se debaraseze de comuniști la viitoarele alegeri din 27 septembrie. Are mijloacele politice. Așa că să se simtă în fine responsabil de alegerile lui, să-și ia destinul în propriile mîini: nu mai are nici o scuză! Este mesajul pe care ar dori să-l lanseze filmul meu.

T. – De ce ați ales acest titlu și acest simbol: stejarul ?

L.P. – Recunosc că e cam simplist, dar situația din România este atît de catastrofală ca e preferabil să utilizezi imagini clare și eficiente. Or, stejarul, cu rădăcinile, frunzele lui stufoase, majestatea lui îmi pare chiar semnului înnoirii: nu avem viitor decât dacă ne regăsim adevăratele noastre tradiții, dacă uităm acești 45 de ani de neant în care ne-a

Regie și scenariu, Lucian Pintilie, după "Balanta" de Ion Băieșu. Imagine - Doru Mitran. Decor - Călin Papura. Cu: Maia Morgenstern (Nela), Răzvan Vasilescu (Mitică), Virgil Andriescu (tatăl), Gheorghe Visu (preotul), Victor Rebenciuc (primarul), Ionel Mihăilescu (Titii), Dan Condurache (procurorul), Matei Alexandru (directorul clinicii)

ALIANȚA LIBERALĂ ROMÂNĂ

La Paris, în 16 septembrie, în sala Misiunii Catolice din rue Ribéra și în prezența a cca 50 de persoane, a luat ființă ALIANȚA LIBERALĂ ROMÂNĂ, la inițiativa dlor Ion Vitez, Dinu Zamfirescu, Mihai Mărculescu, Ion Ghica, Grigore Caligari, Toni Avram, Vlad Lahovary.

Întrunirea de constituire - care a numărat 36 de membri fondatori - a fost condusă de dl Iov Vitez. ALIANȚA LIBERALĂ ROMÂNĂ nu este un partid, ci o asociație constituită din românii cu simpatii liberale din afara hotarelor țării. Fără îndoială, a ținut să precizeze dl. Ion Vitez, asociația se alătură Partidului Național Liberal - Convenția Democratică, adică partidului liberal reconstituit în spiritul tradiției și valorilor autentice de doctrină și combativitate liberală, condus în prezent de dl. Vintila Brătianu. Pentru că, a făcut a doua precizare I.V., noi sintem Partidul Național Liberal, nu cei care au plecat din partid prin denaturarea menirii sale politice și morale.

Să reamintim că migrațiile, dizidențele, sciziparitățile au făcut ca astăzi, în România, să funcționeze 4 formații care se revendică de la doctrina liberală: din PNL - Câmpeanu s-a desprins PNL - Aripa Tînăra (condus, în prezent, de Horia Rusu), deciziile contradictorii, dintre care, cea mai gravă, ieșirea din Convenția Democratică, a dus la reconstituirea PNL-ului sub conducerea lui Vintila Brătianu iar, de curînd, din PNL-AT s-a desprins Noul Partid Liberal. Din fericire, PNL-CD și PNL-AT, au readus liberalii în C.D., mai mult, se află pe listele comune ale acesteia sub denumirea comună de Alianța Liberală, iar NPL, condus de dl. V. Catarămă, susține candidatura la președinție a dlui Emil Constantinescu și face diligențele pentru a intra în CD. Se constata, deci, o tendință de

regrupare a forțelor liberale, la care se poate adăuga fenomenul- ultimelor luni și zile - de aderare a unor organizații județene sau a unor grupuri masive din PNL-Câmpeanu la PNL CD. Sînt tot atîtea etape vizibile și accelerate spre o fuziune generală a liberalilor, după dispersarea care a măsurat, printre altele, și dificultatea de a reveni la o tradiție autentică în debusolarea morală și politică a țării.

În statutul ALIANȚEI LIBERALE ROMANE este specificat scopul acesteia: difuzarea în cercurile și organizațiile politice, precum și către autoritățile din străinătate, a opțiunilor și acțiunilor liberale din România; sprijinirea prin mijloace legale a acțiunii liberale în vederea promovării și dezvoltării în România a doctrinei liberale.

În comitetul administrativ au fost alese - prin vot secret - 8 persoane, din 12 propuse, și anume, în ordine alfabetică : Toni Avram (Paris), Radu Budișteanu (Offenbach), Mihai Mărculescu (Paris), Gabriel Săulescu (Köln), Laura Săulescu (Canada), Ion Vitez (Paris), Dinu Zamfirescu (Paris). Va urma, cu aprobarea electorilor prezenți, cooptarea lui Radu Roșiiianu (Offenbach). Comitetul urmează să-și distribuie funcțiile și să facă demersurile necesare pentru legalizarea juridică a asociației.

Întrunirea a prilejuit și o analiză la zi a situației din campania electorală din România, sinteză pasionantă și pertinentă, prezentată de Daniel Aftalion, invitatul serii din partea ADER-ului.

Atmosfera destinsă, convivială a întrunirii, era, să sperăm, semnul regăsirii vechilor afinități politice, al clarificărilor atît de necesare eliminării oportunistelor și vanităților nocive, pentru unitatea mișcării liberale din România.

pag. 6

- imagini de carte postală proastă - se întind mesele cu lăutari, partidele de volei, la care "cel mai mare bărbat al țării" țopăie în maieu, sau tangourile la iarbă verde. Ca doi mahalagii care au cîștigat lozul cel mare, ceaușeștii se află în retorica revanșei, dar imaginația lor nu depășește interiorul mic burghez, furat cu ochii invidioși în tinerețea lor "revoluționară". Un Olimp kitch, făcut din cîntece de lume, parade nord-coreene, aplauze și vînători. De altfel vînătoarea e leit-motivul documentarului: fazanii țintiți în zbor cresc în grămezi de coșmar alături de șirurile nesfîrșite de cadavre de urși. Printre intimi, Ilie Verdeț și Manea Mănescu dețin întietatea.

Un film opresant despre vulgaritatea triumfătoare devenită destinul unei țări. "Un cataclism moral, psihologic, social a cărui amploare abia începem să-i măsurăm consecințele", scrie Agnès Bozon-Verduraz în "Télérama", prezentînd documentarul.

A.C.

RADU BĂRBULESCU

REFORME ÎN DOI PERI Problema țărănească sub guvernele FSN

CARNETELE OBSERVATOR
MÜNCHEN 1992

Culegere de articole, transmise la Radio Europa Liberă sau publicate în revista müncheneză Observator sînt o tentativă de demascare a tentativei de a deruta țaranul român spre a perpetua formele cooperatiste, a compromite economia de piață și a manipula în continuare, prin foame și penurii, masa electorală. Cartea este dedicată țaranilor români, dar și memoriei lui Vasile Mănuceanu, care i-a stimulat autorului înțelegerea tragediei țărănești.

REMUS RADINA

"Testamentul din morgă"

Editura Tinerama
București, 1992.

A apărut pentru prima oară în țară, cartea de memorii a lui REMUS RADINA "TESTAMENTUL DIN MORGĂ". Textul, citit pe vremuri la "Europa liberă" și publicat la Ed. Ion Dumitru Verlag, în 1981, a fost completat de autor. Fiecare pagină, fiecare rînd este o mărturie asupra a ceea ce a fost barbaria comunistă în România și Iugoslavia. Scriitura e simplă și convingătoare, descriindu-ne cu modestie portretul acestui monument viu al rezistenței românești, care este Remus Radina și pe care Eugen Ionescu îl numește în prefață "un sfînt al epocii noastre". Citind-o, fiecare dintre noi ne putem întreba dacă, în locul lui, am fi rezistat ca el.

Informația oferită de aceasta zguduitoare carte este folositoare oricui, chiar și celor care au fost contemporani cu masacrele comuniste. Și mai ales este tuturor utilă acum, înaintea alegerilor. Celor care mai cred în lupii care și-au schimbat părul, le-o recomand din tot sufletul!

"TESTAMENTUL DIN MORGĂ" este un cutremurător document istoric, așa cum este și un excepțional manifest electoral. Fiecare dintre noi, fie că a avut sau nu victime în familie, ar trebui să se ducă la vot cu cartea lui Remus Radina în minte.

Serban Demetriu

N.R. Din păcate, ediția apărută la Tinerama este sub orice critică - fără pagină de gardă, pe hîrtie mizerabilă, cu nume de victime sau călăi sfîlcite, ba chiar cu omisiuni. Prefața lui Eugen Ionescu figurează de două ori, înaintea textului și pe contrapagină, unde de fapt ar fi trebuit să se afle cîteva date despre autor. E greu de închipuit cum mărturia celui care este "un monument al rezistenței românești", a putut fi tipărită cu o neglijență aproape umiltoare, nu pentru Remus Radina - care a cunoscut cu mult mai mult decît ingratitudinea oamenilor -, ci pentru cititori, pentru vasta întreprindere morală, vitală pentru România, de restabilire a adevărului.

EXPOSITION

Victor Roman

MUSEE D'ART ET D'HISTOIRE
DE LA VILLE DE MEUDON
11 rue des Pierres - Meudon

18 septembre - 1 novembre
mercredi-dimanche, 14h-18h

PENULTIMA ORĂ

■ Ministrul de interne german, Rudolf Seiters, a confirmat informația dată de publicația "Bild", după care guvernul român și-ar fi dat acordul pentru a reprimi, începând cu 1 noiembrie a.c., 30.000 de refugiați români - în majoritate țigani -, aflați pe teritoriul Germaniei. Acordul va fi semnat în această săptămână la București de ministrul de interne Seiters. Se pare că este vorba de un acord care trebuia să rămână secret, deoarece un purtător de cuvânt al Ministerului de Interne german a negat existența lui, dar o copie a acordului ajuns la Agenția Reuter

■ La începutul lui septembrie, la București circula zvonul unei vizite în Franța a președintelui Ion Iliescu. "Le Monde" din 11 septembrie preciza că vineri, 11 septembrie, era prevăzută o întâlnire cu președintele François Mitterrand, anulată "din motive tehnice" de București. A preferat Fr. Mitterrand să intre în spital decât să-l primească pe locatarul de la Cotroceni? Oricum, bizar este că această vizită n-a fost anunțată în presa românească, iar din cea franceză aflăm numai anularea ei.

■ În seara de 20 septembrie, în schimb, când televiziunea franceză comenta rezultatele referendumului referitor la Tratatul de la Maastricht, când între TF1 și F2 era un du-te vino de oameni

politici, iar în studioul televiziunii publice F2 atmosfera confruntărilor ajunsese electrică și Paul Amar se pregătea să încheie cele peste două ore de dezbateri, este anunțată, cu o evidentă stînjeneală, o prezență insolită: Petre Roman, care făcea campanie electorală la Paris...: 2 minute de generalități, strict ne semnificative, într-o jenă generală.

■ Între 7 și 8 septembrie, președintele Convenției democratice, corneliu Coposu, și Emil Constantinescu au fost invitați în Germania de Partidul creștin Democrat și de Fundația K. Adenauer. Într-un interviu la Radio București, Corneliu Coposu a explicat că în centrul discuțiilor cu partenerii germani au stat mai ales problemele legate de redresarea economică - refacerea sistemului de telecomunicații, repararea șoselelor, industria turismului dar mai ales gravele dificultăți ale iernii care se apropie - încălzirea și aprovizionarea. Toate ajutoarele și investițiile au fost însă condiționate de libertatea și onestitatea alegerilor, indiferent de rezultatul lor. De asemenea, reprezentanții Convenției Democratice au primit promisiuni din partea parlamentarilor germani că vor participa ca observatori internaționali la 27 septembrie.

CORUL TE DEUM LAUDAMUS din București va susține două concerte de muzică bizantină, și tradițională în 27 septembrie, la orele 15,30 la Biserica St. Thomas d'Acquin - 1 rue Montalembert, 75007 Paris (Metro rue du Bac), tel. 42 22 59 74, intrarea liberă, contribuție sugerată 50-70 Fr. - și în 28 septembrie, la orele 20, la Biserica St. Julien Le Pauvre - 79, rue Galande, 75005, tel. 43 54 52 16, preț biletului, 70 Fr.

Corul Te Deum Laudatum - alcătuit din preoți și laici - funcționează ca Asociație religioasă-artistică din martie '90, sub conducerea lui Valentin Grinescu, dirijorul corului Filarmonicii George Enescu, repertoriul fiind alcătuit din cîntări liturgice bizantine, creații culte de inspirație sacră - bizantine și autohtone -, colinde și piese folclorice.

O întâlnire cu membrii ansamblului coral - discuții și exemplificări corale - va avea loc sîmbătă, 26 septembrie, la orele 16, la Sorbona, în amf. E. Quinet (intrarea prin rue St. Jacques)

C.D.R.F.

Convention Démocratique Roumaine en France
55, rue de la Procession 75015 Paris
tel. 40 65 95 63; fax 45678022

ANUNȚ

Pentru alegerile legislative și prezidențiale, toți cetățenii români domiciliați sau aflați în străinătate - cei care nu au renunțat la cetățenia română - , cu prezentarea unui document român sau străin - francez, german etc - din care să rezulte că este născut în România pot exercita dreptul de vot la data de 27 septembrie 1992, între orele 6 și 21, la Ambasada Română - 123, rue St. Dominique, 75007 Paris, sau la Consulatul General al României din Strasbourg - 54, rue du Conseil des Quinzes, 67000 Strasbourg.

Informații suplimentare:

Paris - tel. 40 62 22 07 sau 40 62 22 04 (Ambasada)
43 07 48 77 (Convenția Democratică)
Strasbourg - tel. 88 61 58 57 (Consulat)

A MURIT DAN DEȘLIU

Geo Dumitrescu declara ziarului "Adevărul": "L-am văzut pe Dan Deșliu înainte să plece la mare... Am vorbit despre pensii... Era foarte deprimat din pricina asta. Nu se mai ajungea cu banii, mi-a spus că și-a vîndut cea mai mare parte din cărți. Era scîrbit. Avea un ton de dezgust. Mi-a greu să spun acum că era un ton de sinucigaș. Dar era, se pare, la capătul puterilor. Relatările din presă care pedalează pe forma lui bună mi se par deplasate..."

Neptun, 4 septembrie, puțin după orele 17, în apropierea Vilei Scriitorilor. Dan Deșliu își lăsă hainele pe mal și plecă să înoate. Nu s-a mai întors. Venise pe litoral cu o doamna și un copil. Poliția din Neptun a făcut cercetări, fără nici un rezultat.

DINU-SICHITIU-CARTIOR "HISTOIRES VECUES"

Trad. franceză Marina Titeanu
Editura Evenimentul,
București
(în vînzare la Paris,
Librairie du Savoie, 85 Fr.)

DECESE

Vineri, 18 septembrie, a decedat la Paris, Ioana Pătrașcu (1940-1992), profesor asociat la Universitatea din Limoges, fost lector de spaniolă la Universitatea din București.

PARASTASUL pentru ION (BENI) VARDALA va avea loc marți, 6 octombrie, orele 19, la Biserica Ortodoxă Română din Paris - 9 bis rue Jean de Beauvais, 75005, Paris

NATURALIZARI

Journal Officiel, din 6 și 18 septembrie 1992 publică numele următoarelor persoane născute în România, care au obținut naturalizarea franceză: Elena Dimitriu, născută la Brașov; Gbafolo Giselle, născută la Brașov; Kassem Virginica (n. Ion), născută la Potlogi; Marcu Octavian, născut la Mangalia; Mihaela Marcu (n. Bulgaru), născută la Hirșova; Lorena Marcu, născută la Brașov; Paraschiva Iuga (n. Neagu), născută la Reșița; Lidia manole (n. Niculescu), născută la București; Victor Marinescu, născut la București, Rodica Ileana marinescu (n. Ghenghea), născută la București.

le combat

Directeur: Michel Korné 22/09/92
ISSN 1148 - 7321

NUMERO 189

TARIF D'ABONNEMENT ANNUEL

En Francs Français:

FRANCE FRF 250
EUROPE FRF 300

Par avion :

AMERIQUE
AMERIQUE DU NORD FRF350
ISRAEL
AMERIQUE DU SUD
ASIE FRF 450
AUSTRALIE

En d'autres monnaies, le tarif est majoré des frais bancaires d'encaissement comme suit.
DEM 100 - CHF 90 - GBP 35

USA 60 ou équivalent

USA 70 ou équivalent

125 Bureaux de la Colline - 92213 St-Cloud-France
Tel. (33-1) 46020540 Telefax (33-1) 46 02 14 37 - Tlx 633520 F
Commission Paritaire N° 65481 - CCP : 11 341 71 A Paris

L'AMENDEMENT 2928, ADOPTE PAR LE SENAT U.S.A.

le 10 août 1992

Le Combat du 7/9/92 N° 188 a publié la déclaration faite à la Chambre des représentants de Washington par l'Honorable Steny H. Hoyer le 24/7/92. Cette déclaration a été par la suite reprise sous la forme d'une résolution du Congrès américain demandant à ce que la clause de la nation le plus favorisée ne soit accordée à la Roumanie que dans la mesure où les élections prévues pour le 27 septembre 1992 se déroulent dans des conditions de liberté sans fraude et sans pression. La résolution a été complétée par l'amendement 2928 du 10 Août 1992 soumis par 17 sénateurs démocrates et républicains:

MM Byrd, Mitchell, Boren, De Consini, Reid, Specter, D'Amato, Fowler, Murkowski, Biden, Pressler, Dodd, Kerrey, Moynthat, Lieberman, Kennedy.,

L'amendement adopté à l'unanimité a été ajouté à la fin de la résolution comme suit:

a) le congrès constate les points suivants :

1) Des élections nationales pour la présidence et le parlement de Roumanie sont prévues pour le 27 septembre 1992.

2- La Roumanie manque d'une tradition historique de démocratie politique.

3- Les élections roumaines de 1946, qui représentaient un pas déterminant vers la mise en esclavage soviétique et communiste de l'Europe de l'Est, ont été manipulées par la fraude pour amener les communistes au pouvoir.

4) Depuis le renversement violent du régime communiste de Ceausescu en 1989, la Roumanie a affirmé qu'elle s'engageait dans la voie de la démocratie.

5) Le progrès vers l'achèvement de la démocratie a été rendu illusoire par des actes de violence, perpétrés par des groupes de mineurs en Juin 1990 et septembre 1991, ayant eu pour but d'éliminer l'opposition politique ou bien de souligner les institutions démocratiques du gouvernement roumain.

6) En février 1992, ont eu lieu en Roumanie les premières élections libres et honnêtes pour des administrations locales.

7) Il y a beaucoup de signes encourageants selon lesquels les

élections parlementaires et présidentielles prévues pour le 27 septembre 1992 peuvent avoir lieu d'une manière honnête et démocratique.

8) Parmi ces signes il y a la décision législative roumaine qui crée un conseil audiovisuel ayant pour responsabilité d'allouer d'une manière équitable l'accès des différents candidats à la radio et télévision.

9) Quoique les organisations internationales humanitaires ont constaté que la Roumanie avait fait des

progrès dans le domaine des Droits de l'Homme, les observateurs ont également constaté que certains problèmes importants restaient non résolus dans le domaine de la liberté d'expression, des activités et du contrôle de Service Roumain d'Information, et des droits et traitements des minorités.

10) Des comptes-rendus récents de la presse indiquent que la Roumanie pourrait servir de transit pour le transport de marchandises vers la

Suite page II

LE RECENSEMENT ROUMAIN

Fin mai 1992, la Direction Nationale de Statistique de Roumanie a publié les chiffres préliminaires du recensement effectué entre le 7 et le 16 janvier.

La population totale était en janvier de 22.760.449. Ce chiffre était non seulement en nette diminution par rapport à l'estimation de 23.151.564 personnes, publiées dans l'annuaire statistique de 1990 sur la base des chiffres élaborés à l'époque de Ceausescu et datés de juillet 1989, mais également rapportée à l'estimation encore plus élevée de 23.211.400 publiée par le même organisme un an après la chute de Ceausescu.

Comparée au recensement précédent (1977) la population n'a augmenté que de 5,6% soit 0,4% par an, une croissance égale à celle des autres pays européens.

Pendant les 15 années, la population rurale a diminué de 11.320.565 (52,5%) en 1977 à 10.387.682 (45,6%) en 1992 cependant que la population urbaine s'est accrue de 10.239.345 (47,5%) en 1977 à 12.372.767 (54,4%) en 1992.

La composition ethnique a également évolué comme le montre le tableau ci-dessus republié par RFE/RL du 24/6/1992, d'après l'hebdomadaire Adevarul Economic.

POPULATION BY NATIONALITY, 1992 AND 1977

	1992		1977		PERCENTAGE CHANGE FROM 1977 TO 1992
	NUMBER	PERCENTAGE	NUMBER	PERCENTAGE	
Romanians	20,353,980	89.4	18,999,565	88.1	+7.1
Hungarians	1,620,199	7.1	1,713,928	7.9	-5.5
Gypsies	409,723	1.8	227,398	1.1	+80.2
Germans	119,436	0.5	359,109	1.6	-66.7
Ukrainians	66,833	0.3	55,510	0.3	+21.0
Russians and Lipovans	38,688	0.2	32,696	0.2	+18.4
Turks	29,933	0.1	23,422	0.1	+26.1
Serbs	29,080	0.1	34,429	0.2	-15.5
Tatars	24,649	0.1	23,369	0.1	+5.5
Slovaks	20,672	0.1	21,286	0.1	-2.9
Bulgarians	9,935	*	10,372	0.1	-4.2
Jews	9,107	*	24,667	0.1	-73.1
Croats	4,180	*	7,500	*	-44.3
Czechs	5,800	*	7,683	*	-24.5
Poles	4,247	*	4,641	*	-8.5
Greeks	3,897	*	6,262	*	-37.8
Armenians	2,023	*	2,342	*	-13.6
Others	8,420	*	5,279	*	+59.5
Undeclared	1,047	*	452	*	+131.6
Total	22,760,499	100	21,559,910	100	+5.6

* Less than 0.1%

Source: Adevarul economic, no. 19, 29 June-5 July 1992.

L'IMMOBILIER en ROUMANIE -

par Georges ROSETTI

Comme dans tous les pays ex-communistes de l'Europe du Centre et de l'Est, le principe de la propriété privée est réinstallé en Roumanie.

La situation du patrimoine immobilier urbain n'est pas encore entièrement légiférée. Les terrains ont fait l'objet d'une loi qui permet leur retour aux anciens propriétaires spoliés, et dans le cas où ceux-ci ont été bâtis par l'Etat, une superficie équivalente est attribuée dans le voisinage.

De nombreuses familles se sont trouvées à la tête d'un patrimoine important de lots de 200 à 500 m² ou plus en centre ville permettant l'édification d'immeubles de 4 à 5 étages.

Les permis sont en effet accordés assez facilement pour des édifices à destination commerciale, habitat ou bureaux, sans qu'il n'existe de quotas ou de règlements dissuasifs pour l'une ou l'autre de ces destinations.

Les surfaces développées résultantes peuvent être importantes car si les règles d'alignement et de retrait doivent être respectées, il n'y a pas de réglementation de C.O.S. ou P.O.S.

La situation du patrimoine immobilier existant est particulièrement alarmante, car les immeubles anciens (construits avant la venue du régime communiste en 1948) et il y en a de prestigieux, sont totalement délabrés devant être entièrement restructurés et ravalés. Ils sont occupés par des locataires/propriétaires qui n'en ont pas les moyens.

Les édifices "nouveaux" sont en majorité un triste exemple de "Sarcellesisation", leur construction hâtive et sans soins en faisant des "ruines modernes".

L'Etat, auquel ils appartiennent, a commencé à s'en défaire en les vendant à vil prix à leurs occupants.

Ceux-ci les mettent souvent en vente, à des prix d'environ 1 million lei / chambre (un 2 p. = 2 ML, un 3 p. = 3 ML) mais le marché commence à être saturé et les prix plafonnent.

Vu l'état des finances des municipalités, leur remodelisation selon l'exemple des HLM français n'est guère envisageable pour le moment.

Un marché potentiel important existe donc pour de nouvelles constructions qui seraient exécutées selon des normes modernes, aussi bien pour des logements que pour des commerces ou des bureaux. Il faut aussi ajouter qu'il n'y a pas de bureaux modernes à Bucarest et qu'un immeuble de 6 à 10.000 m² serait immédiatement loué aux entreprises étrangères qui ont pignon sur rue.

Pour ce type d'opération, le terrain ne peut être vendu à des étrangers mais peut être l'objet d'une entente avec la mairie pour une association, location ou un bail limité. Suite aux récentes Elections Municipales des Conseils, les Maires faisant partie de l'opposition (Alliance Civique) ont été élus ce qui représente un immense progrès en comparaison avec les anciennes municipalités - résidu du régime totalitaire.

Cela reviendrait sans doute moins cher que de remodeler les anciens immeubles où toutes les installations sont

à refaire (sanitaires, électricité, ascenseurs, chauffage) car totalement désuètes.

Le coût du m² neuf est estimé de 70.000 à 150.000 lei (1 franc = 82 lei) selon les prestations.

Les terrains eux-mêmes se vendent aux citoyens ou entreprises roumaines en dollars américains, car vu l'inflation importante, c'est devenu la monnaie-refuge de Bucarest. Les prix demandés sont assez élevés, variant de U.S.Dollars 100 le m² en centre ville selon leur situation à U.S.Dollars 400 le m² dans les beaux quartiers au nord de la ville (rue Primavera où se situent les anciennes villas de Ceausescu et de la nomenklatura).

Ces prix, selon l'avis des spécialistes, devraient encore monter pour se stabiliser (après les élections de septembre 92 à un niveau probablement plus bas.

Le gros problème de la promotion est cependant le financement. En effet, les banques ne font pas de crédit immobilier, car les intérêts sont montés à 70% et 100% par an à cause de l'inflation, et aucun promoteur ne peut les payer.

Un grand centre de conférences avec hôtel, commencé par Bouygues dans le nord de Bucarest bénéficie d'un crédit bancaire international (garantie par l'Etat obtenu après plus d'un an de transactions) et c'est le seul grand constructeur étranger présent en ce moment.

"Maison Phénix" associé à un constructeur local présente un prototype RDC de 105 m² à 80.000 lei/m² (deux semaines de délai pour la superstructure, le client livrant le terrain et les fondations)

mais il faudra attendre que la fabrication locale des parties composantes (panneaux, menuiserie, toiture) soit effectuée pour voir si ces éléments peuvent être garantis dans le futur.

Ces types de construction RDC ne sont de toutes façons pas approuvés dans les grandes villes.

Les promoteurs sont donc forcés à vendre sur plans, pour financer les immeubles nouveaux, qui commencent à apparaître ça et là dans les villes.

La situation des immeubles nationalisés à la fin des années 40 réclamés par leurs anciens propriétaires est plus compliquée, une loi étant en projet, qui devra être reprise par la nouvelle assemblée législative après les élections.

De toutes façons, étant donné les 45 ans qui ont passé, des problèmes extrêmement ardues de propriété (reventes éventuelles, légales ou illégales) et d'occupation (locataires indélogeables) fera que des années passeront avant leur normalisation.

Ce n'est qu'après les élections du 27/09/92 que la nouvelle situation politique rendra ou non confiance à des investisseurs locaux et étrangers.

Les 16 banques de Bucarest parmi lesquelles La Société Générale et la Banque Franco-Roumaine (à comparer avec les 170 avant la venue du régime communiste) attendent également de connaître le nouveau Président et la nouvelle législature pour décider si la confiance, élément essentiel d'une reprise, sera ou non au rendez-vous ?

Juin 1992

L'AMENDEMENT 2928.....

Suite de page 1

Serbie et le Monténégro, en contravention aux sanctions des Nations Unis.

11) Un accord commercial bilatéral entre les Etats Unis et la Roumanie, qui a été signé le 3 avril 1992, a été soumis au Sénat.

12) Pour devenir effectif l'accord commercial doit être approuvé par le Sénat.

13) Le soutien du Sénat afin d'accorder le traitement commercial et d'aide favorable nécessaire pour améliorer les performances et la croissance de l'économie roumaine, dépendra lourdement de la manière dont se déroulera la campagne électorale de cet automne et les procédures du vote le jour de l'élection.

14) En étudiant l'accord commercial, le Sénat prendra également en compte le comportement de la Roumanie à l'égard des Droits de l'Homme et son respect des sanctions prises par les Nations Unis contre la Serbie et le Monténégro.

15) Le développement des procédures et institutions démocratiques en Roumanie est à un stade critique, et les élections prévues pour le 27 septembre 1992 représentent un test historique des engagements pris par les dirigeants et le système politique

roumain pour développer de telles procédures et institutions.

b) Le Sénat estime que :

1) les élections pour la présidence et le parlement de Roumanie qui sont prévues pour le 27 septembre 1992, seront une preuve du progrès de la Roumanie vers la démocratie ;

2) les élections doivent avoir lieu d'une manière équitable et libre, qui incluent l'accès raisonnablement égale aux masses médias par les principaux candidats ;

3) le Secrétaire d'Etat devrait prendre l'initiative d'un effort qui assure un nombre suffisant d'observateurs des Etats Unis et Internationaux en Roumanie pour surveiller les élections lors des deux tours afin de garantir que ces élections se déroulent de manière équitable et libre ;

4) l'étude par le congrès de toute législation qui accorde un statut non discriminatoire (clause de la nation la plus favorisée) à la Roumanie soit suspendue jusqu'à ce que le Secrétaire d'Etat ait certifié au Sénat que les élections en Roumanie prévues pour le 27 septembre 1992 et celles du second tour d'élections qui pourraient avoir lieu, sont conduites d'une manière équitable et libre.